

Rakım Efendi, Mustafa

170125

MADDE YAYIMLANDIKTAN

BİR KİTAP OLARAK GÖRÜLMÜŞTÜR

01 Aralık 2021

MUSTAFA RÂKİM EFENDİ (1826)

Mustafa Büyükmumcu^(*)

"Kardeşlerin Küçüğü, Üstadların Büyüğü."

Hayatı

Ordu vilayetinin Ünye ilçesinde 1758 yılında dünyaya gelen Mustafa Râkım Efendi'nin babası Mehmed Kaptan'dır. İlköğrenimini memleketinde tamamladıktan sonra daha donanımlı eğitim almak için İstanbul'a gitti ve burada medrese tahsilini küçük ağabeyi İsmâil Zühüdî'nün yanında gördü. Ağabeyinden hat dersi de alan Mustafa Râkım, ondan sülüs ve nesih meşk ederek on iki yaşındayken icâzet aldı. Resim sanatıyla da ilgilenen ve yeteneğini geliştiren bu sanatkâra "Râkım" mahlası verildi. Bu arada sülüs ve nesih yazılarının inceliklerini öğrenmek amacıyla devrin tanınmış hattatlarından olan III. Derviş Ali'den ders aldı. Medrese tahsilini tamamlayan Râkım Efendi'nin hat sanatında elde ettiği başarı, onu akranlarının önüne geçirdi ve kısa zaman içinde hat sanatındaki mahareti yayıldı. Önde gelen devlet erkânının çocuklarına hat dersleri vermeye başladı. Râkım Efendi'nin yaptığı bir resim, Reisü'l küttâb Ebûbekir Râtib Efendi kanalıyla III. Selim'e (1789-1807) takdim edilince padişah, kendi resminin de yapılmasını istedi. Râkım Efendi oldukça kısa bir süre içinde padişahın resmini tamamlayarak kendisine takdim etti. III. Selim resmi çok beğendiği için hattata müderrislik pâyesi verdi. Bu takdir, kendisine saray kapılarını açtı ve sarayın desteğini kazandırdı. II. Mahmud (1808-1839) padişah olunca da onun yazı hocası oldu. Bu başarısı neticesinde kendisine sikke-i hümayun ve tuğra tanzimi görevi de verildi. II. Mahmud, hocası Mustafa Râkım sayesinde iyi bir hattat olarak yetişti. Hocasına hayran olan padi-

* Prof. Dr., Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Anatomi Anabilim Dalı, mbmumcu66@yahoo.com

İSLAM MEDENİYETİNDE

BİLİM ÖNCÜLERİ

- SANAT ve MİMARİ -

PROJE EDİTÖRÜ: MEHMET AZİMLİ

Kitap Editörü: Hatice Uluşık

İLİMYURDU YAYINCILIK: 187

İnceleme-Araştırma

İslam Medeniyetinde Bilim Öncüleri Serisi - 7

ISBN: 978-605-2339-55-8

Kitabın Adı

İSLAM MEDENİYETİNDE BİLİM ÖNCÜLERİ / SANAT ve MİMARİ

Proje Editörü

Mehmet Azimli

Kitap Editörü

Hatice Uluşık

Eylül 2021

İç Düzen

İlimyurdu Yayıncılık

Kapak Tasarımı

Yunus Karaaslan

Baskı-Cilt

Enes Basın Yayın ve Matbaacılık Ltd. Şti.

Litros Yolu Fatih Sanayi Sitesi No: 12/210 Topkapı/İstanbul

Tel: 0212 501 47 63 Sertifika No: 45822

ilimyurdu

yayıncılık ve eğitim hizmetleri ltd. şti.

Molla Gürani Mh. Akkoyunlu Sk. No: 36 Fındıkzade- Fatih / İSTANBUL

Tel.: 0212 533 05 35 Faks: 0212 631 53 69

www.ilimyurdu.com info@ilimyurdu.com

Sertifika No: 45032

Bu eserin tüm yayın hakları İlimyurdu Yayıncılık ve Eğitim Hiz. Ltd. Şti'ne aittir. Eleştirel makale ve dergilerde yapılacak kısa alıntılar dışında, bu kitabın bir kısmı veya tamamı, yayıncının izni olmadan yayınlanamaz.

mana
YAYINLARI

2021